

UKA 2022/7-3

21/11-2022

Jens-Frederik Nielsen

2023-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut.

Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq
(Pingajussaaneerneqarnera)

Aallaqqaasiutit Naalakkersuisut partiillu tamaasa qutsavigilakka aappaagumut aningaasanut inatsisissap pitsasumik kinguneqarluartussamillu isumaqatiginninniarnermut. Takullugu nuannerpoq, annertuunut suleqatigiissuteqarsinnaasugut. Pingartumik tullusimaarutigaara, illuatungiliuttuni partiit kinguneqarluartussamik eqqarsassallutik aalajangersimammata, isumaqataannginniaannaratik soorlu ajoraluartumik qinigaaffimmik kingullermi amerlavallaanik takusareerippuit.

Isertugaataanngilaq, uagut Demokraatiniit Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut annertoorujussuarmik isornartorsiusimagatta, saqqummiunneqaqqaarmat. Itigartitsiinnaratali, Naalakkersuisunut kinguneqarluartussamik isumaqatiginninniarnissaq toqqarsimavarput innuttaasunut siunnersuutip kinguneqarluarnerunissa siunertaralugu.

Isumaqtiginninniarnermi angusagut iluarismaarutigisagut pingasut erseqqissarlugit aallaqqaasiutigilaarlakka.

1. Isornartitorjuusimavarput, 2023-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip amigartoorautesaaanera. Uagutsinnut pingartuuvoq aningaasanut inatsisip sinneqartooraanissaa, taamaanngikkuni atuivallaarnerput kinguaarit tullitta akiliinissaannik kinguneqartussaammat. Tamanna tunngavigalugu pingaaruteqarsimavoq qularnaassallugu, Aningaasanut inatsisip sinneqartooreteqarnissaa. Tamannalu piviusunngorpoq, tassami 2023-imut Aningaasanut inatsisissatut siunnersuut sinneqartooreteqalaartussanngormat.

2. Suliniutigiuarpalput nunaqqatigut aningaasateqarnerunissaat imminut atugassaminnik. Taamaattumik nuannaarutigisorujussuuarput, neqinut akitsuutip peerneqarnissaanik siunnersuuterput uani aningaasanut inatsimmi piviusunngortussanngormat. Taassuma kingunerissavaa, ilaqtariit unnukkorsiutissaminnt taquassaminnullu sipaarsinnaalissammata. Taamaaliornermikkullu aningaasat sipaakkatik ilaqtariinni allanut atorsinnaanngorlugit. Naatsumik oqaatigalugu, inuuniarneq nunatsinni akikinnerulersipparput.

3. Pisortat allaffissornerat aningaasartuutikinnerulissaaq. Tamanna sivisuumik sulissutigisimavarput. Tamannalumi partiit tamarmik isumagerpasippaat. Taamaakkaluartorli tassunga aningaasartuutit ukiuni kingullerni amerlasuuni annertusigaluttuinnartoq takusimavarput. Uuminnga Aningaasanut inatsimmi pisortat allaffissornerannut aningaasartuutit appartinnejarnissaat tigussaasumik isumaqatigiissutigaarput. Tamanna pitsaavoq, aallaqqaasiutaannaavorli. Anguniagaraarput pisortat allaffissornerannut aningaasartuutit siullermik 2015-imitut annertussuseqalerlutik appartinnejarnissaat. Tamanna ukiuni tulliuttuni sulissutigeqqissavarput.

Immikkoortut taakku pingasut saniatigut piumasaraarput, seqqunik- siffissanillu pilatsinnissamut utaqqisut appatinneqarnissaat. Nuannaarutigisorujussuuarpot, tassunga siunertamut immikkut aningaasaliisoqarmat.

2023-imut Aningaasanut inatsit naaperiaaffiuvoq, taamaattumilluuna partiit arlaannaataluunniit, kissaatigisatik tamaasa piviusunngortinngikkaat. Demokraatit kissaatigisimagaluarpaat, kissaatiginngisaminnik meerartaarsinnaanngitsut Danmarkimi IVF- aamma ICSI ikiorserneqarnissaannut aningaasanik immikkoortitsisoqassasoq, taamaasillutik angalanernut, ineqarnernut, misisortinnernut nakorsartinnermullu aningaasartuutit tamarmik Peqqinnissaqarfimmik akilerneqarlutik. Aammattaaq kissaatigisimagaluarparput annertunerusumik sulissutigineqassasoq, nunatsinni meeqqat tamarmik timersornissaminnut imaluunniit sunngiffimminni sammisassaqarnissaminnut pitsaanerusumik periarfissaqarnissaat. Kissaatigisimagaluarparput, nutaanut suliffeqarfinnut aallarniutitut tapiissuteqartarnissamut aningaasanik immikkoortitsisoqassasoq. Taamatuttaaq kissaatigisimagaluarparput aallartisaanermut pikkorissartitsinissanut, nuna tamakkerlugu ingerlanneqartussanut aningaasaliinissaq.

Kingullertullu, uagut isumassarsiariinngilluinnarpalput, ICC aningaasanik amerlanernik pissasoq. ICC NGO-juvoq taamaattumillu Namminersorlutik Oqartussanit aningaasanik pisariaqanngikkaluarluni. Akerlianilli ICC-p akissarsiat qaffasissut appartittariaqarluarpai suliaminullu nunat assigiinngitsut akornanni aningaasaaateqarfinnut qinnuteqaateqarluni.

Oqaatigineqareertutulli, kissaatigisat tamarmik piviusunngortinnissaat piviusungortinneqarsinnaanngilaq. Sorsuttuassaagullu, kissaatigisatta isumassarsiattalu ukiuni tulliuttuni piviusunngortinnissaannut.

Taamatut naattunnguamik oqaaseqaateqarluta 2023-imut Aningaasanut Inatsisisatut siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa innersuussutigaarput.